

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (46)

Вінниця, 2024

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Дисемінація передового педагогічного досвіду
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Проби пера
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 9 від 18 квітня 2024 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкарь С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 2(46) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2024. 170с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2024

ЗМІСТ

ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОЄКТ «Зберігаючи традиції крізь віки».....	5
ПРИСЯЖНЮК ДМИТРО, МАРТИНЮК ВІКТОР, БИСТРИЦЬКИЙ ОЛЕКСАНДР, Вінниця влітку 1943 року.	8

ДОСЛІДЖЕННЯ З ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

БЕЛЯЄВ ПАВЛО, New Zealand English as a distinct first-language variety of the English language.....	15
KYLYVNYK VICTORIA, KOLIESNIKOVA IVANNA, Numeral and its peculiarities in modern English.....	18
КУШНІР АЛІНА, КОСА ЄЛИЗАВЕТА, Cockney dialect in the formation of the image and identity Adele.	23
КУШНІР АЛІНА, КРИВЕНКО ЮЛІЯ, The Scottish English accent in the film «BRAVE HEART».....	29
КУШНІР АЛІНА, СЛЮСАР МАРИНА, The role of word stress in the English language.....	32
КУШНІР АЛІНА, ПІДВИСОЦЬКА ХРИСТИНА, The importance of English as a global language.....	36
LEBED YULIIA, KYLYVNYK VICTORIA, TURCHYN TETIANA, Integrated lesson of the language-literary course and its functions.	39
КУШНІР АЛІНА, ТИМОШЕНКО ВАДИМ, The main factors of influence on Canadian English formation.	43
КИЛИВНИК ВІКТОРІЯ, ВАРИЧ АННА, Аналіз синонімічних рядів прикметників, що позначають людські якості героїв роману Дж.Остін «Гордість та упередження». Стилiстична функція таких прикметників.	47
ЗІНЧЕНКО СНІЖАНА, Вербалізація концепту HOME/HOUSE в романі «Гордість і упередження» Джейн Остін.....	50
МИХАЛЬЧУК ОЛЕСЯ, ПАНЧЕНКО МИРОСЛАВА, Відображення сучасних реалій у лексичному складі англійської мови.	51
МАРЦЕНЮК ОЛЕНА, СОЛДАТОВА ВІКТОРІЯ, Топоніми війни: дерусифікація українських географічних назв.	55

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ

ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, КОРНІЄЦЬ ЛІЛІЯ, Казкотерапія як метод розвитку мовлення дітей дошкільного віку.	59
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, ДЗЮБА ТЕТЯНА, Теоретичні аспекти й сучасні підходи до формування лексичної компетентності учнів на уроках української мови.....	62
МАЗУР ТЕРЕЗА, Сучасні підходи до формування пунктуаційної компетентності майбутніх учителів-філологів.	65
ГОЛОВСЬКА ІРИНА, МУКОСЄЄВА АЛЬОНА, Етапи формування іншомовної лексичної компетентності.	71
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ВАСИЛЕНКО ЮЛІЯ, Активна пошукова діяльність у процесі виконання творчих завдань під час вивчення ліричних творів на уроках української мови як запорука ефективного розвитку мовлення та мислення здобувачів початкової освіти.	76
СОРОЧАН АЛІНА, ГЛУХЕНЬКА ВІКТОРІЯ, Можливості використання штучного інтелекту на уроках зарубіжної літератури.	81
ГОЛОВСЬКА ІРИНА, ПОЛІЩУК ІННА, Web-квести як засіб підвищення мотивації учнів в умовах дистанційного навчання.	86

СОРОЧАН АЛІНА, ІЛЬЧЕНКО АНЖЕЛА, Читання як стратегія: досвід філологічного факультету КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж».....	91
---	-----------

НОТАТКИ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ТВЕРДОХЛІБ НАТАЛІЯ, МОРОЗ ДАРИНА, Виховні можливості фольклору у моральному вихованні учнів початкових класів.	99
ХОМІЩЬКА НАТАЛІЯ, ПШЕНИЧУК НАТАЛІЯ, Естетичне виховання дітей засобами образотворчої діяльності.	103
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ГУЗОВСЬКА СОФІЯ, Шляхи розвитку фантазії та мислення здобувачів початкової освіти на уроках української мови.	106
ТОКАР ЛЮБОВ, КОЛЬЧЕНКО МАРІЯ, Українська народна іграшка як засіб сучасного виховання дітей раннього та дошкільного віку.	110
МЕЛЬНИК СВІТЛАНА, Особливості музичного заняття з основ музичного інструменту у ВНЗ.	112
МАРЦЕНЮК ОЛЕНА, МІНОВА ЄЛИЗАВЕТА, КОЗАКЕВИЧ АНАСТАСІЯ, З досвіду впровадження «Методичних рекомендацій щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах освіти України».	117
ТОКАР ЛЮБОВ, ПИЛЯВЕЦЬ ТЕТЯНА, Засоби казки як закономірності морального виховання дітей раннього та передшкільного віку.	120
ФЕДОРЧУК СВІТЛАНА, Громадянське виховання засобами музики як важливий компонент сучасної системи освіти в Україні.....	124
МЕЛЬНИК ГАЛИНА, ЦВИК СОФІЯ, Творча діяльність дошкільників як засіб формування музичних здібностей.	128
БАРЩЕВСЬКА ІННА, ГУМЕНЮК ІРИНА, Сензитивні періоди розвитку дитини та їх вплив на всебічний розвиток дитини. Проблематика раннього білінгвізму.	132
БАРЩЕВСЬКА ІННА, ХИЖУК НАТАЛІЯ, Вплив сімейного середовища на розвиток дитини.	140
ЧОРНА НАТАЛІЯ, КОВАЛЬЧУК ЛЕСЯ, Розвиток образного мислення школярів засобами сприймання та інтерпретації музичних творів.	145

ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

БАБІЙ АЛЛА, Активізація креативних якостей здобувачів освіти у процесі вивчення літератури (на прикладі аналізу роману І. Багряного «Тигролови»).	150
ВАСИЛЕВИЧ ІННА, Стилїстика дієслівної метафори в поезії Олександра Олеся.	154
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, Особливості різних видів рецензій як провідного жанру сучасної літературної критики.	157
МОВЧАН ЛАРИСА, ГОРДІЄНКО ВІТАЛІЙ, Культуро-специфічна лексика та художній текст.	161

РЕЗУЛЬТАТИ IV-ГО РЕГІОНАЛЬНОГО КОНКУРСУ ЕСЕ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ «Podilia Thinks Global»	165
--	------------

ВИМОГИ до підготовки науково-методичних статей Збірника «ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу»...171	
---	--

та площ, які мають довгу історію та вже вкоренилися у місцевій культурі. В цілому, дерусифікація та декомунізація назв міст та сіл - це важливий етап у відновленні національної ідентичності та виправленні історичних неправильностей. Цей процес сприяє формуванню нового світогляду та покращенню співіснування українського суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Geograf.com.ua: Топоніміка. URL: <http://www.geograf.com.ua/human/akademichni-suspilno-geografichni-nauki-ta-distiplini/462-toponimika/> [дата звернення: 28.04.24].
2. Беценко Т. П. Вступ до топоніміки: Навчальний посібник. Суми, 2019. -151 с.
3. Лабінська Г. Топоніміка: навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016 -274 с
4. Тимчук Ю. Топоніміка у війні. Збруч. URL: <https://zbruc.eu/node/115164> [дата звернення: 29.04.2024].
5. «Історія та культура України в нових назвах вулиць»: герої російсько-української війни. Черкаси Офіційний портал міської ради, міського голови, виконавчого комітету. URL: <https://chmr.gov.ua/ua/newsread.php?view=22220&s=1&s1=482> [дата звернення: 29.04.2024].
6. Дерусифікація та декомунізація назв: як змінюються українські міста. Прозорі міста - Наснажуємо місцеву владу до прозорості та підзвітності. URL: <https://transparentcities.in.ua/articles/derusyfikatsiia-ta-dekomunizatsiia-nazv-yak-zminiuiutsia-ukrainski-mista> [дата звернення: 29.04.2024].

*Стаття надійшла до редакції
15 березня 2024 р.*

КАЗКОТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

УДК 373.2.015.31:811.161.2]:[159.9.018:398.21

ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА,

викладач-методист

КОРНІЄЦЬ ЛІЛІЯ,

здобувачка освіти факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж

Актуальність проблеми. В дитинстві ми, як ніколи, щиро радіємо дрібничкам, заслуховуємось у фантастичні історії, віримо в магію і казку. Разом з тим, в дитинстві закладається фундамент нашого подальшого розвитку. Нашими першими вчителями є батьки. І саме з їхніх уст звучить наша перша казка, яка відносить нас в чарівні світи, сповнені див, пригод та магії . З її допомогою ми починаємо формувати наш світогляд: вона навчає нас розрізняти що добре, а що погано, як можна, а як - ні, формує особистість зі своїми цінностями, вподобаннями, а також транслює певні соціальні зв'язки та поведінкові партнери. Правильно підібрана історія може допомогти дитині зрозуміти такі явища як життя і смерть, зрада та підступність, любов та ненависть, дружба та ворогування, гнів та співчуття, а також слугуватиме хорошим методом навчання. Так, на прикладі героїв та подій можна закласти не лише правильні моральні цінності, а і пояснити необхідність гігієнічних процедур, прибирання, вживання корисної їжі, роз'яснити явища природи, елементарну арифметику тощо. Сучасні діти досить рано починають використовувати гаджети, також часто в них спостерігається відсутність комунікації з батьками та однолітками, різні стресові ситуації - усе це може негативно впливати на вміння висловлювати свої думки та почуття. Казкотерапія тут постає тим самим ключем, що допомагає вирішувати ці проблеми та розвивати мовлення через захоплюючі та веселі

пригоди. І основною задачею педагога є майстерно використовувати цей ключ. Даний метод є досить універсальним при роботі з дітьми, тому що окрім психологічних аспектів, він допомагає в розвитку логіки, мислення, фізичних можливостей, а також мовлення. І в цій статті, я хочу детальніше розглянути як казкотерапія допомагає розвинути мовленнєві навички в дітей дошкільного віку. Адже, мовлення у дітей є не тільки засобом спілкування, але й віконцем у світ їхньої уяви та почуттів.

Виклад основного матеріалу. На щастя, наша усна народна творчість та такі письменники як Леся Українка, Олена Пчілка, Іван Франко, Михайло Коцюбинський, Василь Сухомлинський та інші залишили величезну спадщину цінного матеріалу. Так, при казкотерапії досить часто використовуються казки “Колобок”, “Рукавичка”, “Ріпка”, “Пшеничний колосок” тощо. Розповідання казок завжди приносить малечі велику радість: вони уважно їх слухають, активно сприймають, швидко запам’ятовують зміст, із задоволенням переказують, грають в ігри з казковим сюжетом. Сила впливу казки залежить не тільки від її змісту, а й від уміння яскраво й образно її розповісти дітям, вживати характерні казкові фрази, епітети. Створити теплу, душевну атмосферу.[2]

Весь процес казкотерапії не вимагає якихось дуже вартісних чи унікальних умов. Найзручнішим місцем для проведення казкотерапії буде окреме, добре освітлене приміщення. Кімната повинна бути звільнена від зайвих меблів, знадобляться лише стільчики для групи дітей і стілець для ведучого, м’який килим у центрі кімнати, підставка для програвача. Заняття проводиться в підгрупах по 8-10 дітей. Казкотерапію досить проводити один раз на тиждень. Під час проведення занять важливо пам’ятати, що дитина здатна концентрувати увагу протягом перших 15-20 хвилин. Тому, варто робити паузи, під час яких можна зробити фізкультхвилинку чи пальчикову гімнастику. Це все вказано в спеціально розроблених методах, що допомагають краще розвинути мовлення і покращити взаємодію. Першим методом є, власне, читання та вигадкування казок. Рекомендується не читати казку, а розповідати, використовуючи при цьому відповідні до сюжету інтонації, артистизм, вміло передавати емоції та образи персонажів. Це допомагає встановити зоровий контакт з дітьми, що ще більше сприяє їх до залучення в процес. Слухаючи правильну лексику, граматику та фразеологію, малюки вчаться розпізнавати звуки та ритм мови, а також виразно розмовляти і вибудовувати складні мовленнєві конструкції. А вигадкування нових казок сприяє розвитку творчого мислення та вмінню висловлювати свої думки. Основою другого методу стали рольові ігри та театралізація. Під час рольових ігор, діти відтворюють дії та діалоги героїв казок. Це сприяє розвитку вмінню висловити свої думки та почуття. Створення власної вистави за мотивами казок допомагає дітям вивчати тексти, що добре впливає на розвиток пам’яті, а також виразно вимовляти слова та вести діалоги. [3]

Також застосовують малювання та ілюстрування. Дошкільнятам пропонується намалювати ілюстрацію до своєї улюбленої казки. Це розвиває вміння виражати свої думки через малюнок та образи. Завдяки цьому методу діти вчаться послідовно висловлювати свої думки та спостерігати причинно-наслідкові зв’язки між подіями.

І, звичайно ж, використовують обговорення та висловлення своїх почуттів. Групові дискусії допомагають дітям висловлювати свою думку перед групою осіб, вчать вислуховувати інших, розуміти різні точки зору та аргументувати свої висловлювання. А також це чудовий метод навчитися виражати та розуміти свої відчуття та відчуття інших, тому що метод передбачає обговорення своїх відчуттів і ставлень до героїв після прочитаного.

Казкотерапія має певні принципи. Перший - донести до свідомості дитини інформацію про базові життєві цінності у цікавому та ненав’язливому для неї вигляді; другий принцип полягає в тому аби навчити дитину знаходити і відновлювати власну життєву енергію та

віру в себе. Третій принцип - принцип багатогранності, він розглядає будь-яку життєву історію чи казку з різних сторін, що значно розширює світогляд. За четвертим принципом психолог може пізнавати психічну реальність дитини і допомагає їй взаємодіяти у соціальній реальності.

Також казкотерапія виконує наступні функції: діагностичну, прогностичну, виховну та коригувальну. [1]

На основі вище перерахованих методів та засад багато казкотерапевтів створили свої дієві методики терапії. В Україні є досить поширеною методика Лариси Фесюкової. Основною ідеєю якої є створення казки за певною системою, яка містить в собі сім розділів: моральний урок, виховання добрих почуттів, мовленнєва зарядка, розвиток мислення та уяви, казка та математика, казка і екологія та казка розвиває рухи. Автор радить придумувати нових персонажів, вилучати з казки дієслова, іменники або ж частини слів; знаходити лагідні, красиві та сумні слова, а також складати нові та смішні; розбирати слова однакові за написанням, але різні за значенням, знаходити зайві; можна ще об'єднати дві казки в одну з новим сюжетом, перетворювати своїх рідних на інших осіб чи предмети; застосовувати аналогії та шрифти, шукати схожості та відмінності; застосовувати математичні дії, вказуючи кількість і вагу героїв чи предметів, придумувати лічилки на основі казок; пояснювати динаміку розвитку, наприклад, як з насіння утворюється рослина, а потім плід, з якого мама варить варення; досліджувати все, ставлячи питання схожі до: “ А, що якби Сонце не зійшло? ”; застосовувати пальчикові ігри, малювання по мокрому, зробити об'ємні аплікації, колажі, тощо. Тобто, варіантів може бути безліч.

Це все в комплексі добре впливає не лише на розвиток мовлення, а і на загальну атмосферу в групі і долучає до процесу малоактивних та не дуже товариських дітей.

Висновки. Отже, як ми бачимо, казка дарує малятам щасливі спогади з дитинства, огортає затишком та теплом, відкриває незвідані світи магії та пригод, формує світогляд та вчить взаємодіяти зі світом. І якщо вміло використати її, вона може стати потужним інструментом у всебічному розвитку дошкільнят. Казка - це той самий ключик до дитячих душ, який зуміли віднайти наші предки та передати нам крізь покоління. І добре, що ми змогли удосконалити його, перетворивши в цінний метод казкотерапії. Впевнена, що використовуючи його ми зможемо виховати не одне покоління мудрих, свідомих, впевнених у собі людей, з правильними моральними принципами та широким світоглядом, що у свою чергу допоможе зробити наше суспільство більш розвиненим та щасливим.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Вачков І.В. Розвиток самосвідомості через психологічну казку/ І.В. Вачков.Київ :Вища школа, 2019. 137 с.
2. Гавриш Н. В. Розвиток зв'язного мовлення дошкільнят. Шкільний світ, 2016. 120 с
3. Довга Т. Я. Стимулювання мовлення і мислення дітей дошкільного і молодшого шкільного віку засобами дитячої літератури. 2012. Вип.106. с. 134-141.
4. Пінчук Ю.В. Корекція зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення засобами казкотерапії. Педагогіка. 2022.

*Стаття надійшла до редакції
27 лютого 2024 р.*